

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

D nr

Stockholm 2013-09-17

Socialstyrelsen
Margareta Bondestam
106 30 Stockholm

Handläggare: Anna Gabrielsson

Remissvar gällande Vägledning för elevhälsan

Riksförbundet FUB, För barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning, är en intresseorganisation som arbetar för att människor med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv med full delaktighet i samhällslivet och rätt till samma levnadsvillkor som gäller för andra. Riksförbundet FUB har ca 26 500 medlemmar.

Riksförbundet FUB överlämnar härmed följande synpunkter på Vägledning för elevhälsan:

Sammanfattning

Riksförbundet FUB välkomnar att Socialstyrelsen har fått uppdraget att definiera och uppdatera elevhälsans uppgift i enlighet med den skollag som trädde i kraft 2010. FUB ser positivt på att vägledningen avser att säkerställa en likvärdig elevhälsa över landet och som ett led i detta stärkt elevhälsa med samverkan mellan olika aktörer.

FUB anser att elevhälsans uppgifter inom medicinska insatser bör förtydligas vad gäller tillgång till konkreta vårdinsatser när eleven vistas i skolan under skoltid.

FUB är positiva till att Socialstyrelsen uppmärksammar Skolinspektionens arbete med att belysa tillgången till elevhälsa. FUB vill emellertid betona vikten av att *tillgång till elevhälsan* även bör innebära, förutom en fysiskt, även en kommunikativ tillgänglighet.

Riksförbundet FUB saknar i innehållsförteckningen ett avsnitt om elever med utvecklingsstörning.

FUB vill att det i avsnittet om *Utredning om särskilt stöd* även uppmärksammas att den personal som samverkar kring en utredning om särskilt stöd för en elev med

utvecklingsstörning bör ha särskild kunskap om funktionsnedsättningens olika grader och dess konsekvenser.

Våra synpunkter utvecklas nedan.

Elevhälsans medicinska insatser

Den erfarenhet FUB har från föräldrar och vårdnadshavare är att det idag finns en osäkerhet när det gäller praktiska insatser inom elevhälsan såsom att ge sprutor och annan medicinering, vilket innebär att föräldrar eller vårdnadshavare upplever en otrygghet. Det är ingen ovanlig situation att vi kontaktas av föräldrar som själva tar ledigt från arbetet för att åka till skolan för att ge barnet en spruta. Det förekommer också att barn under längre tid vistas hemma då skolan inte tar ansvar för att barnet får hjälp med medicinering och föräldrar eller vårdnadshavare därmed inte känner sig trygga med att ha barnen i skolan.

Vad innebär tillgång till elevhälsan

I skollagen finns inte närmare definierat vad tillgång till elevhälsan innebär och Riksförbundet FUB vill påtala vikten av att tillgången även ska vara kommunikativ. Det innebär att det förutom förståelse för kommunikativa svårigheter av varierande grad, även måste finnas kunskap om alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) då detta många gånger är en förutsättning för att elever med utvecklingsstörning ska kunna ta till sig och därmed anses ha tillgång till en fungerande elevhälsa. Här är det även viktigt att förstå att personer med utvecklingsstörning har svårt tolka abstrakta uttryck, orsakssamband och generaliseringar samt behöver stöd i sin tidsuppfattning.

Exempel på grupper av elever som behöver anpassning och stöd

Riksförbundet FUB anser att det är otillräckligt att det i avsnittet om *Exempel på grupper av elever som behöver anpassning* nämns att 75 % av de elever som har ett autismspektrumtillstånd även har en utvecklingsstörning. Hösten 2012 gick 9700 elever i grundsärskolan vilket motsvarar 1.1 % av alla elever inom grundskolan och 8800 elever i gymnasiesärskolan vilket motsvarar 2.1 % av alla elever inom gymnasieskolan¹. Utöver de elever som finns inom grundsär- och gymnasiesärskolan är det idag inte ovanligt att elever med lindrig utvecklingsstörning, och i några fall även elever med andra grader av utvecklingsstörning, tillhör grund- och gymnasieskolan. FUB föreslår därför ett nytt avsnitt om Stöd till elever med utvecklingsstörning där det tydlig framgår vad det innebär att ha en utvecklingsstörning och att den kan vara av lindrig, måttlig eller grav grad och vilka olika konsekvenser det medför.²

¹ Regeringens skrivelse 2012/413:102 Utvecklingen inom den kommunala sektorn sid 154 ff

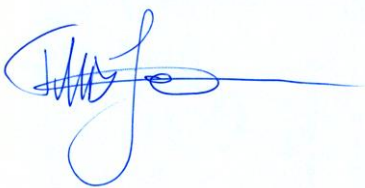
² För definition av funktionsnedsättningens konsekvenser rekommenderas ”Hur förståelsen av verkligheten utvecklas” av Kerstin Göransson. Reservation för att vissa uttryck är ålderdomliga.

Utredning om särskilt stöd

I skollagens förarbeten står det att vid behov ska den som genomför utredningen samarbeta med elevhälsan³ och Riksförbundet FUB anser att det i detta sammanhang är viktigt att det av vägledningen framgår att om utredningen gäller en elev med utvecklingsstörning bör den personal som rådfrågas ha specifik kompetens om funktionsnedsättningen och dess olika grader.

Dag som ovan

För Riksförbundet FUB

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Thomas Jansson', with a long horizontal stroke extending to the right.

Thomas Jansson

Förbundsordförande

³ Prop 2009/10:165 sid 291